

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА
СЕКТОР ІНФОРМАЦІЇ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА**

61003, м. Харків, вул. Кооперативна, 13
т. 731-31-32

***ПАМ'ЯТНИКИ ТА МЕМОРІАЛЬНІ ДОШКИ, ВСТАНОВЛЕНІ
У ХАРКОВІ
ТА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА ЧЕСТЬ ГЕРОЇВ АТО
у 2019 році***

Вип.4

**НОВІ ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Матеріал підготувала: Казанцева Н.Ю. - зав. сектором інформації з питань культури та мистецтва Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Харків 2019 р.

НОВІ ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

До уваги черговий, четвертий випуск оглядової довідки із циклу «Нові пам'ятники історії та культури Харківської області» – «Пам'ятники та меморіальні дошки, встановлені у Харкові та населених пунктах Харківської області на честь героїв АТО». У її написанні використано матеріали регіональних періодичних видань, що надійшли до фонду Харківської ОУНБ у 2019 році, інтернет-ресурсів та інформація, за попередні роки, що не увійшла до відповідних випусків. Матеріал викладено у хронології відкриття пам'ятних знаків.

МЕМОРІАЛЬНІ ДОШКИ, ВСТАНОВЛЕНІ НА ЧЕСТЬ ГЕРОЇВ АТО У ХАРКОВІ

МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА, ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ВАДИМА ГУСАКОВА

8 травня 2019 року у Харкові на фасаді будівлі ХСШ № 62 за адресою вул. Академіка Курчатова, 23 відкрили меморіальну дошку Вадиму Гусакову.

Пам'ятну дошку на честь Гусакова встановили при підтримці благодійної програми «Крок у майбутнє» фонду Олександра Грановського.

Довідка: Гусаков Вадим Валентинович народився 26.01.1966 року в родині службовців. З 1976 року по 1982 навчався у Харківській спеціалізованій школі I-III ступенів № 62. Брав активну участь у суспільному житті. З 1982 по 1987 навчався на історичному факультеті Харківського державного університету імені О.М. Горького. Працював у ХСШ № 62 учителем історії з 1985 по 1998 роки. З 1998 по 2018 роки був заступником директора з виховної роботи ХСШ №62.

1995-2006 – депутат Київської районної ради у м. Харкові.

2014-2015 – учасник бойових дій, командир взводу окремого 22-го батальйону 92-ї бригади ЗСУ. Отримав військове звання «капітан».

Вадим Гусаков трагічно загинув 2 серпня 2018 року.

Джерело інформації:

В Харькове переименоуют улицы и установят памятную доску учителю-«атошнику» / [Електрон. ресурс] // «Медиа группа «Объектив».- Режим доступу: <https://www.objectiv.tv/objectively/2019/02/06/v-harkove-pereimenuyut-ulitsy-i-ustanovyat-pamyatnuyu-dosku-uchitelyu-atoshniku/>,

вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

У Харкові встановили пам'ятну дошку Вадиму Гусакову (відео) [Електрон. ресурс] // Медиа группа «Объектив».- Режим доступу:

<https://www.objectiv.tv/objectively/2019/05/09/u-harkovi-vstanovili-pam-yatnu-doshku-vadimu-gusakovu-video/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Урочисто відкрита меморіальна дошка Вадиму Валентиновичу Гусакову [Електрон. ресурс] // Управління освіти адміністрації Київського району Харківської міської ради.- Режим доступу: <http://kievskiy-ruo.edu.kh.ua/news/id/6782/vn/Урочисто-відкрита-меморіальна-дошка-Вадиму-Валентиновичу/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА, ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА УСЕНКА

15 травня 2019 року у Харкові на будівлі школи №56 відкрили меморіальну дошку військовослужбовцю Володимиру Всеволодовичу Усенку, загиблому в зоні АТО.

Довідка: Володимир Всеволодович Усенко народився 24 листопада 1965 року. Навчався в школі №56, потім вступив до технікуму енергетичного машинобудування, який закінчив з відзнакою. Там же отримав посвідчення

водія. Після навчання був покликаний в Прикордонні війська, де прослужив два роки. Хотів добровольцем піти на війну в Афганістан, але йому відмовили, і Володимир вступив до Харківського політехнічного інституту. Після закінчення працював в конструкторському відділі НДІ при заводі «Електроважмаш». У 90-ті роки, коли закrywся НДІ, поступив на службу в міліцію. В першу хвилю

призову на службу в АТО намагався піти добровольцем, але йому відмовили в зв'язку з віком. У другу хвилю призову, коли вікові межі були збільшені, його закликав військкомат.

Володимир Усенко був зарахований до 92-ї окремої механізованої бригади. Сім'ї та рідним сказав, що спрямований на зміцнення кордону в Сумській області, а насправді був на передовій в АТО – під Іловайськом.

За офіційними даними, помер від поранення і гострої крововтрати 28 серпня 2014 року, але, за словами тих товаришів по службі і волонтерів, він з невеликою групою ще продовжували бій кілька днів.

У ніч з 27 на 28 серпня 2014 р. був у складі ротного-тактичної групи 92-ї окремої механізованої бригади, розстріляної диверсійно-розвідувальними групами та російською артилерією неподалік від с. Новозарівка. В останнє товариши по бригаді бачили В. В. Усенка наприкінці колони – де він надавав першу медичну допомогу пораненим. Загинув разом з військовослужбовцями 42-го батальйону територіальної оборони Мельничуком Є.А., Татомиром В.С. та Харченко М.Б. 28-го серпня 2014 року у 400-х метрах східніше с. Новокатеринівка на полі, край лісопосадки, у результаті бойового зіткнення

(перестрілки). Був знайдений пошуковою групою «Місія «Евакуація-200» («Чорний тюльпан») 25 вересня 2014 р. Ідентифікований за експертизою ДНК. Похований 15 березня 2015 року.

Указом Президента України № 436/2015 від 17 липня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертно).

Джерело інформації:

В Харькове установят меморіальную доску воину [Електрон. ресурс] // "Status quo".- Режим доступу: https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/13.05.2019/v_harkove_ustanovyat_memorialnyu_dosku_voinu/, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

Памяти героя // Харьков. известия.- 2019.- 18 мая.

Усенко Володимир Всеволодович ("Крайт") [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/23/usenko.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Харькові відкрили меморіальну дошку бійцю 92 ОМБ (відео) [Електрон. ресурс] // Медиа группа «Объектив».- Режим доступу: <https://www.objectiv.tv/objectively/2019/05/15/u-harkovi-vidkrili-memorialnu-doshku-bijtsyu-92-omb-video/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

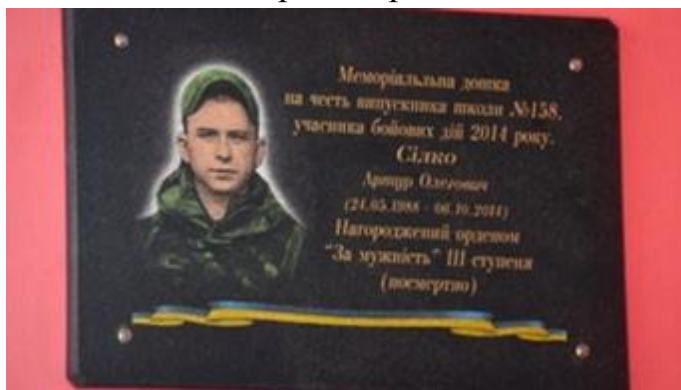
У Харькові відкрили меморіальну дошку загиблому в Іловайську війну АТО [Електрон. ресурс] // Офіційний сайт Харківської міської ради, міського голови, виконавчого комітету.- Режим доступу: <http://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-kharkovi-vidkrili-memorialnu-doshku-zagiblomu-v-ilovaysku-voinu-ato-41687.html>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ АРТУРА СІЛКО**

Меморіальну дошку Артуру Сілку, який загинув під час бойових дій на Донбасі, встановили на фасаді Харківської загальноосвітньої школи №158 20 червня 2019 року.

Довідка: Артур Олегович Сілко народився 24 травня 1988 року в Харькові. У 2003 році закінчив дев'ять класів школи №158, вступив до Харківського ліцею харчових технологій за спеціальністю «кухар-кондитер», закінчив навчання в 2005 році. Восени 2006 року був призваний до лав української армії. Служив у 95-ї аеромобільній бригаді повітряно-десантної дивізії, у 80-й аеромобільній бригаді у Львові. Пізніше пройшов навчання в школі військових-контрактників у Десні.

У 2014 році Артур Сілко відправився в зону АТО, де служив рядовим воїном-кулеметником в бойовій машині десанту. Брав участь в боях під Слов'янськом і Краматорськом. 6 жовтня 2014 року загинув, прикриваючи

бойових товаришів. Похований у Житомирі. На честь Артура Сілка на міській Алеї Бойової Слави встановлено пам'ятну стелу. Подвигу харків'янина присвячений документальний фільм «Герої не вмирають».

Артур Сілко нагороджений пам'ятним знаком за звільнення Краматорська (2014 року), знаком «За зразкову службу» за оборону аеродрому (2014 року), а також орденом «За мужність» III ступеня (2015 року, посмертно).

Рішення про встановлення меморіальної дошки Артуру Сілку було прийнято виконавчим комітетом Харківської міськради 22 травня 2019 року.

Джерело інформації:

В Харькове установили меморіальную доску воину (фото) [Електрон. ресурс] // "Status quo".- Режим доступу: https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/21.06.2019/v_harkove_ustanovili_memorialnuyu_dosku_voinu_foto/, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

Памяти героя // Харьков. известия.- 2019.- 22 июня.

Сілко Артур Олегович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/21/silko.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Харкові увічнили пам'ять героя, який загинув на Донбасі [Електрон. ресурс] // Деро.Харків.- Режим доступу: <https://kh.depo.ua/ukr/kh/u-kharkovi-uvichnili-pamyat-geroia-yakiy-zaginu-v-na-donbasi-20190621982750>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У школі №158 відкрили меморіальну дошку воїну АТО [Електрон. ресурс] // Офіційний сайт Харківської міської ради, міського голови, виконавчого комітету.- Режим доступу: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-shkoli-158-vidkrili-memorialnu-doshku-voinu-ato-41977.html>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

МОНУМЕНТ ЗАХИСНИКАМ УКРАЇНИ

14 жовтня 2019 року у харківському сквері на майдані Захисників України відкрили пам'ятник українським воїнам, полеглим в зоні АТО.

Центральним елементом композиції став куб, найміцніша геометрична фігура. Він символізує Україну, цілісну і потужну державу. Його виготовлено з архітектурного бетону. Частина кубу, якої не вистачає, – це відсилання до наших втрат: територій і життів – близько 16 тисяч громадян

України загинули під час подій на сході. Але і ця частина нікуди не ділась – вона поряд.

Виготовлений спеціально із проіржавленої сталі, монумент символізує весь трагізм і складність подій, що відбуваються у країні.

14 стел на монументі вказують на рік початку Антитерористичної операції. На колонах немає імен. Замість них – рядки із вірша Володимира Сосюри «Любіть Україну». На самому кубі – напис «Герої не вмирають!».

Остаточний вигляд монумента захисникам України затвердили під час громадських слухань, які відбулися в 2018 році в обласному військкоматі. У них взяли участь представники військових комісаріатів, учасники АТО (ООС) та бойові офіцери.

Джерело інформації:

Андреева Ю. В Харькове открыли монумент защитникам Украины / Ю. Андреева // Веч. Харьков.- 2019.- 15 окт.

В Харькове открыли памятник Защитникам Украины // Слово ветерана Харківщини.- 2019.- 18 – 24 жовт.

Канунникова И. Памятник защитникам будет открыт 14 октября / И. Кунунникова // Веч. Харьков.- 2019.- 4 окт.

Канунникова И. Харьковщина чтит подвиг защитников Украины / И. Кунунникова // Веч. Харьков.- 2019.- 11 окт.

Косарева А. Здесь чествуют павших и вдохновляют живых / А. Косарева // Харьков. известия.- 2019.- 17 окт.

Новий монумент Захисникам України // Слобід. край.- 2019.- 17 жовт.

У Харкові відкрили монумент захисникам України [Електрон. ресурс] // Харківська обласна державна адміністрація.- Режим доступу: <https://kharkivoda.gov.ua/news/100611>, <http://kharkivoda.gov.ua/galerei/100613>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Харкові до Дня захисника України відкрили пам'ятник [Електрон. ресурс] // Медиа группа «Объектив».- Режим доступу: <https://www.objectiv.tv/visually/2019/10/14/u-harkovi-do-dnya-zahisnika-ukrayini-vidkrili-pam-yatnik/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

КОЗАЦЬКИЙ ХРЕСТ НА ЧЕСТЬ ПОЛЕГЛИХ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

3 грудня 2019 року на території Харківського національного педагогічного університету ім. Г.Сковороди (вул. Валентинівська, 2) відкрили пам'ятний знак – Козацький хрест на честь загиблих студентів та викладачів університету – воїнів АТО: Акінцева Миколи, Ваховського Андрія, Горбенка Святослава, Литвиненка Юрія, Маслова Андрія.

Пам'ятний знак героям встановили за ініціативи студентської громади. Ескіз монумента також розробили студенти. В основі ідеї монументу – пам'ятний хрест, як образ давньої козацької нагороди, що на сьогоднішній день символізує звитягу сучасних українських воїнів.

Висота гранітного монумента – понад 2 метри.

Кошти, які потрібні були на створення «Козацького хреста», зібрали у стінах ВНЗ.

Джерело інформації:

В Харькове открыли монумент Казацкий крест в честь погибших воинов (видео, фото) [Електрон. ресурс] // Медиа группа «Объектив».-

Режим доступу:

<https://www.objectiv.tv/operatively/2019/12/03/v-harkove-otkryli-monument-kazatskij-krest-v-chest-pogibshih-voinov-video-foto/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

В Харькове открыли новый памятник // Веч. Харьков.- 2019.- 5 дек.

В Харькове открыли новый памятник [Електрон. ресурс] // "Status quo".- Режим доступу:

https://www.sq.com.ua/rus/news/novosti/03.12.2019/v_harkove_otkryli_novyy_pamyatnik/, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

В Харькове поставили Казацкий крест с именами погибших украинских героев (видео) [Електрон. ресурс] // Вечерний Харьков.- Режим доступу: <https://vecherniy.kharkov.ua/news/163571/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

У Харкові з'явився «козацький хрест» на честь загиблих на Донбасі захисників України [Електрон. ресурс] // Україна молода.- Режим доступу: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3539/2006/140648/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Харкові на честь захисників України відкриють «Козацький хрест» по студентському проекту [Електрон. ресурс] // Харьков.comments.ua.- Режим доступу: <https://kharkov.comments.ua/news/u-harkovi-na-chest-zahisnikov-ukraini-vidkrijut-kozackij-hrest-po-studentskomu-proektu/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

**ПАМ'ЯТНИКИ ТА МЕМОРІАЛЬНІ ДОШКИ,
ВСТАНОВЛЕНІ НА ЧЕСТЬ ГЕРОЇВ АТО
В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ РОМАНЦОВА
(у ВОВЧАНСЬКОМУ РАЙОНІ)**

7 травня 2015 року у Волохівському НВК відбулось відкриття меморіальної дошки пам'яті загиблого героя, колишнього учня цього

закладу, заступника командира батальйону по роботі з особовим складом 92-ї окремої механізованої бригади *Ігоря Сергійовича Романцова.*

Він героїчно загинув 27 серпня 2014 року під час виконання завдань у зоні проведення АТО під Іловайськом Донецької області.

Указом Президента України № 213/2015 від 9 квітня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі», нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

Указом № 6 від 23 липня 2015 р. нагороджений відзнакою «Народний Герой України» (посмертно).

Джерело інформації:

Романцов Ігор Сергійович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/20/romancov.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Волохівському НВК відкрили меморіальну дошку загиблому воїну АТО Ігорю Романцову [Електрон. ресурс] // Вовчанська державна районна адміністрація.- Режим доступу: http://vovchrda.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=431:2015-05-07-11-57-25&catid=42:2014-11-14-14-29-01&Itemid=117, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ СТАНІСЛАВА КУРБАТОВА
(у м. Ізюм)**

20 лютого 2019 року, в ЗОШ №2 м. Ізюма відбулося відкриття та освячення меморіальної дошки на честь загиблого воїна АТО Курбатова Станіслава, колишнього учня школи.

Курбатов Станіслав Вікторович (позивний «Адвокат») народився 30 червня 1980 року у м. Ізюм, Харківської області.

1 листопада 2017 року розвідувальна група, яку очолював майор Сиротенко, виконувала бойове завдання у районі міста Мар'їнки, висунувшись вглиб окупованої території. Близько 11.30 під час подолання мінно-вибухових загороджень сталося непоправне: вибух протипіхотної міни

обірвав життя підполковника Сиротенко, а Станіслав дістав тяжку мінно-вибухову травму та численні осколкові поранення. Після операції у Покровську він був доставлений гелікоптером до військового мобільного госпіталю № 61 в місті Маріуполь, де 2 листопада 2017 р. помер під час реанімаційних заходів.

Указом Президента України № 12/2018 від 22 січня 2018 року, «за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкове виконання військового обов'язку», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Джерело інформації:

Відкриття меморіальної дошки загиблому воїну в АТО [Електрон. ресурс] // Офіційний сайт Ізюмської єпархії.- Режим доступу: <https://izum.church.ua/2019/02/21/vidkrittuya-memorialnoji-doshki-zagiblomu-vojinu-v-ato/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Курбатов Станіслав Вікторович («Адвокат») [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/14/kurbatovstas.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК ЗАГИБЛИМ ВОЇНАМ АТО (у м. ВАЛКИ)

18 квітня 2019 року на Меморіалі Слави у м. Валки було відкрито пам'ятний знак загиблим воїнам – учасникам антитерористичної операції на Сході України.

Джерело інформації:

В Харківській області відкрили пам'ятний знак загиблим воїнам АТО / ООС [Електрон. ресурс] // Всеукраїнський інформаційний портал учасників АТО.- Режим доступу: http://nova.net.ua/v-harkivskiy-oblasti-vidkrili-pamyatniy-znak-zagiblim-voyinam-ato-oos/?fbclid=IwAR1UdnqsG8px4p6fBxQSYycjugxZcX7azYBiNYea8H_K7D3zv_chKhYwaew, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Відкриття пам'ятного знаку загиблих в АТО // Слово ветерана Харківщини.- 2019.- 26 квіт. - 2 трав.

На Меморіалі Слави м. Валки урочисто відкрили пам'ятний знак загиблим в антитерористичній операції на Сході України [Електрон. ресурс] // Валківська районна рада.- Режим доступу:

<http://valki.kharkov.ua/newsitem.php?id=7178>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ БІЙЦІВ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ
НА СХОДІ УКРАЇНИ
(у ВОВЧАНСЬКОМУ РАЙОНІ)**

24 травня 2019 року в одній із шкіл Вовчанського району відкрили меморіальну дошку учасникам бойових дій, які віддали своє життя захищаючи суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України Олексію Носику у та Михайлу Миронову.

Миронов Михайло Павлович народився 28 липня 1974 року у с. Петрівське, Вовчанського району, Харківської області.

Служив у 46-й окремому батальйоні спеціального призначення «Донбас-Україна».

Дістав смертельне поранення 10 березня 2017 року під час масованого ворожого артилерійського обстрілу передових позицій на «світлодарській дузі», поблизу селища Новолуганське (Бахмутський район Донецька область).

Указом Президента України № 42/2018 від 26 лютого 2018 року, «за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкового виконання військового обов'язку», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Носик Олексій Олександрович народився 27 травня 1995 року у смт. Старий Салтів, Вовчанського району, Харківської області.

Загинув 23 листопада 2016 року від кулі снайпера під час обстрілу позиції поблизу міста Мар'їнка (Донецька область).

Указом Президента України № 58/2017 від 10 березня 2017 року, «за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку», нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Джерело інформації:

Миронов Михайло Павлович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/16/mironov.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Носик Олексій Олександрович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/17/nosik.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

У Вовчанському районі відкрили меморіальну дошку бійцям, які загинули на Сході України [Електрон. ресурс] // Офіційний сайт Харківської обласної громадської організації «Спілка ветеранів АТО».- Режим доступу: <http://svato.kh.ua/language/uk/u-vovchans-komu-rajoni-vidkry-ly-memorial-nu-doshku-bijtsyam-yaki-zagy-nuly-na-shodi-ukrayiny/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ПОСТОЛЬНОГО
(у смт ЗОЛОЧІВ)**

4 вересня 2019 року у смт Золочів на стіні ліцею №3, відкрили меморіальну дошку воїну-прикордоннику Миколі Миколайовичу Постольному, загиблому у 2014 році в зоні АТО.

Довідка: Прапорщик Микола Постольний трагічно загинув 16 липня

2014 року в районі населеного пункту Сизе, що в Луганській області. Прикордонний наряд, який виконував завдання з охорони й оборони державного кордону України, потрапив у засідку. Склад наряду вступив у бій із бандитами, які вели інтенсивний вогонь зі снайперської і автоматичної стрілецької зброї. Під час вогневого протистояння

прапорщик Микола Постольний і молодший сержант Максим Закопайло зазнали несумісних із життям поранень.

Указом Президента України № 619/2014 від 26 липня 2014 року «за особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України» нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Джерело інформації:

Меморіальну дошку прикордоннику Миколі Постольному, загиблому в 2014 році в зоні АТО, відкрили на Харківщині. ФОТОрепортаж [Електрон. ресурс] // Цензор.Нет.- Режим доступу: https://censor.net.ua/ua/news/3146491/memorialnu_doshku_prykordonnyku_mykoly_postolnomu_zagyblomu_v_2014_rotsi_v_zoni_ato_vidkryly_na_harkivshchyni, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

На Харківщині відкрили Меморіальну дошку загиблому прикордоннику [Електрон. ресурс] // Державна прикордонна служба України.- Режим доступу: <https://dpsu.gov.ua/ua/news/Na-Harkivshchyni-vidkrili-Memorialnu-doshku-zagyblomu-prikordonniku/>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

На Харківщині урочисто відкрили меморіальну дошку прикордоннику, який загинув у українсько-російській війні [Електрон. ресурс] // // Деро.Харків.- Режим доступу: <https://kh.depo.ua/ukr/kh/na-kharkivshchyni-urochisto-vidkrili-memorialnu-doshku-prikordonniku-yakiy-zagynuv-u-ukrainsko-rosiyskiy-viyni-201909041023132>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Постольний Микола Миколайович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/19/postolny.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Фотоматеріал // Зоря (Перша міжрайонна газета).- 2019.- 7 верес.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ МАКСИМА ЗАКОПАЙЛА
(у сел. КІВШАРІВКА)**

*6 вересня 2019 року у селищі Ківшарівка, на території Куп'янської загальноосвітньої школи №11, відкрили меморіальну дошку колишньому учневі учбового закладу, воїнові-прикордонникові **Максиму Олександровичу Закопайлу, загиблому в зоні АТО.***

16 липня 2014 року в лісопосадці за два кілометри від державного кордону в Станично-Луганському районі прикордонний наряд натрапив на групу бойовиків, що розміщувала вибуховий пристрій «фугас». В результаті бойового зіткнення молодший сержант Максим Закопайло та прапорщик Микола Постольний загинули, прикриваючи

відхід товаришів до бронетранспортера.

Указом Президента України № 619/2014 від 26 липня 2014 р. нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Джерело інформації:

Закопайло Максим Олександрович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <http://memorybook.org.ua/9/zakopaylo.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

На Харьковщине открыли мемориальную доску погибшему в АТО пограничнику [Електрон. ресурс] // Информационное Сопротивление.- Режим доступу: <https://sprotyv.info/news/na-harkovshhine-otkryli-memorialnuju-dosku-pogibshemu-v-ato-pogranichniku>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані рос. мов.

**МЕМОРІАЛЬНА ДОШКА,
ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ГАФІЧА
(у БЛИЗНЮКІВСЬКОМУ РАЙОНІ)**

Напередодні Дня захисника України у *Квітневій філії Близнюківського ліцею відкрили меморіальну дошку* випускнику цієї школи, учаснику АТО, який загинув, захищаючи територіальну цілісність держави, *Володимиру Петровичу Гафічу.*

Меморіальну дошку відкрито за сприяння Квітневої сільської ради, батьків учнів і працівників філії.

Загинув 13 серпня 2014 року під час обстрілу з БМ-21 підрозділів бригади в районі смт. Георгіївка, Лутугинський район, Луганська область.

Указом Президента України № 282/2015 від 23 травня 2015 року, «за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного

суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі» Гафіч В.П. нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертньо).

Нагороджений нагрудним знаком «За оборону Луганського аеропорту» (помертньо).

Джерело інформації:

Гафіч Володимир Петрович [Електрон. ресурс] // Книга пам'яті полеглих за Україну.- Режим доступу: <https://memorybook.org.ua/4/gafich.htm>, вільний.- Назва з екрану.- Текст на екрані укр. мов.

Герої не вмирають. Просто йдуть із поля бою – в небо. В лицарі – зі смерті // Нове життя (Близнюківський р-н).- 2019.- 26 жовт.